31970L0387

10.8.1970 URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI L 176/5

DIREKTIVA SVETA
z dne 27. julija 1970
o približevanju zakonodaje držav članic o vratih motornih in priklopnih vozil

(70/387/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora,

ker se tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati motorna vozila na podlagi nacionalne zakonodaje, med drugim nanašajo tudi na njihova vrata;

ker so te zahteve v posameznih državah članicah različne; ker je zato potrebno, da vse države članice poleg svojih obstoječih pravil ali namesto njih sprejmejo enake zahteve, zlasti da bi bilo tako mogoče uvesti postopek EGS-homologacije za vsak tip vozila na podlagi Direktive Sveta [1] z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic homologaciji motornih in priklopnih vozil,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

V tej direktivi izraz „vozilo“ pomeni vsako motorno vozilo, namenjeno uporabi na cesti, z vsaj štirimi kolesi in z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo, večjo od 25 km/h, in njegova priklopna vozila razen vozil za javni prevoz, tirnih vozil, kmetijskih traktorjev in strojev ter delovnih strojev.

Člen 2

Nobena država članica ne sme zavrniti podelitve EGS-homologacije ali nacionalne homologacije vozila zaradi razlogov, ki se nanašajo na vrata, če le-ta ustrezajo zahtevam v prilogah.

Člen 3

Spremembe, ki so potrebne zaradi prilagajanja zahtev iz Priloge tehničnemu napredku, se sprejmejo po postopku, ki je opredeljen v členu 13 Direktive Sveta z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil.

Člen 4

1. Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, v 18 mesecih po njeni notifikaciji in o tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice posredujejo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 27. julija 1970

Za Svet

Predsednik

W. ARENDT

[1] UL L 42, 23.2.1970, str. 1.

PRILOGA I

1. SPLOŠNO

1.1 Konstrukcija vozila mora omogočati popolnoma varno vstopanje v vozilo in izstopanje iz njega.

1.2 Uporaba vrat, vstopov in izstopov mora biti preprosta in nenevarna.

1.3 Vrata in ključavnice morajo biti konstruirane tako, da se je pri njihovem zapiranju mogoče izogniti motečemu hrupu.

1.4 Ključavnice vrat morajo biti konstruirane tako, da se vrata ne morejo odpreti nehoteno.

2. KLJUČAVNICE IN TEČAJI (Zahteve za konstrukcijo in vgradnjo)

2.1 Tečaji vrtljivih vrat (z izjemo zgibnih vrat) na bočni strani vozila morajo biti nameščeni na tistem delu vrat, ki je bližji prednjemu delu vozila. Pri dvojnih vratih velja ta zahteva za tisti del vrat, ki se odpira najprej; drugo krilo vrat mora biti mogoče zapahniti.

2.2 Ključavnice in tečaji na bočnih vratih osebnih avtomobilov [1] morajo izpolnjevati zahteve Priloge II k tej direktivi.

3. STOPNICE (Zahteve za izdelavo in vgradnjo)

3.1 Če se pod vozila pri vstopu nahaja več kot 700 mm nad podlago, mora imeti vozilo eno ali več stopnic. Stopnica oziroma spodnja stopnica, če jih je več, ne sme biti više od 700 mm nad podlago in ne sme biti spolzka. Pesto, platišča in ostali deli kolesa ne štejejo za stopnice v smislu te direktive, razen če izdelava ali uporaba onemogoča vgradnjo stopnic drugje na vozilu.

[1] Kategorija M_1 po mednarodni klasifikaciji, kot je določena v opombi (b) Priloge k direktivi Sveta, navedeni v členu 3 te direktive.

PRILOGA II

ZAHTEVE ZA IZDELAVO IN VGRADNJO TER PRESKUSE TRDNOSTI KLJUČAVNIC IN TEČAJEV BOČNIH VRAT ZA VSTOPANJE V OSEBNA VOZILA OZIROMA IZSTOPANJE IZ NJIH

1. SPLOŠNO

1.1 Ključavnice in tečaji morajo biti konstruirani, izdelani in vgrajeni tako, da vozilo pri normalni uporabi izpolnjuje zahteve te direktive.

1.2 Vsaka ključavnica mora imeti lego vmesnega zapiranja in lego popolnega zapiranja.

2. DOKUMENTACIJA IN KOMPLETI KLJUČAVNIC IN TEČAJEV, KI JIH MORA ODDATI PROIZVAJALEC OZIROMA NJEGOV ZASTOPNIK

Proizvajalec oziroma njegov zastopnik mora oddati naslednjo dokumentacijo in komplete ključavnic in tečajev:

2.1 risbe vrat ter njihovih ključavnic in tečajev v ustreznem merilu in dovolj podrobne,

2.2 tehnični opis ključavnic in tečajev,

2.3 komplet petih sklopov tečajev za vsaka vrata. Če se isti sklopi uporabljajo za več vrat, potem zadošča le en komplet sklopov. Sklopi tečajev, ki se ločijo samo po tem, da so izdelani za vgradnjo na levi oziroma na desni strani, se ne štejejo za različne,

2.4 sklop petih kompletnih ključavnic vključno z mehanizmom za aktiviranje za vsaka vrata. Če se iste ključavnice uporabljajo za več vrat, potem zadošča le en sklop takih ključavnic. Ključavnice, ki se ločijo samo po tem, da so izdelane za vgradnjo na levi oziroma na desni strani, se ne štejejo za različne.

3. ZAHTEVE ZA IZDELAVO

3.1 **Ključavnice**

3.1.1 *Vzdolžna obremenitev*

Ključavnica in ostali deli zapirala morajo v varnostni zapori vzdržati vzdolžno silo 453 kp (444 daN), v popolnoma zaprti legi pa 1134 kp (1111 daN) (Slika 2).

3.1.2 *Prečna obremenitev*

Ključavnica in ostali deli zapirala morajo v varnostni zapori vzdržati prečno silo 453 kp (444 daN), v popolnoma zaprti legi pa 907 kp (889 daN) (Slika 3).

3.1.3 *Vztrajnostne sile*

Ključavnica se ne sme premakniti iz popolnoma zaprte lege, če nanjo in na mehanizem za aktiviranje deluje v vzdolžni ali prečni smeri pospešek 30 g.

3.2 **Tečaji vrat**

3.2.1 Vsak komplet tečajev mora nositi vrata in vzdržati v obeh smereh vzdolžno silo 1134 kp (1111 daN) in prečno silo 907 kp (889 daN).

4. ZAHTEVE ZA PRESKUŠANJE TRDNOSTI KLJUČAVNIC IN TEČAJEV VRAT

Preverjanje skladnosti z zahtevami iz točk 3.1 in 3.2 se opravi, kot sledi:

4.1 Priprava preskusa, postopek in oprema za preskuse statične obremenitve

4.1.1 *Priprava preskusa*

4.1.1.1 **Tečaji**

4.1.1.1.1 Preskusi se opravijo z uporabo togih delov, ki povzemajo geometrijske pogoje vgradnje popolnoma zaprtih vrat na vozilu.

4.1.1.1.2 Na to opremo deluje v sredini med tečaji:

4.1.1.1.2.1 predpisana vzdolžna obremenitev pravokotno na os čepov tečajev, ki leži v ravnini, ki poteka skozi to os,

4.1.1.1.2.2 predpisana prečna obremenitev pravokotno na ravnino, ki jo definirata vzdolžna obremenitev in os čepov tečajev in ki se nahaja v ravnini, ki poteka skozi to os.

4.1.1.1.3 Za vsak preskus se uporabi nov komplet tečajev.

4.1.1.1.4 Na sliki 1 je prikazana namestitev elementov pri preskusu.

4.1.1.2 **Ključavnice**

4.1.1.2.1 Preskusi se opravijo z uporabo togih delov, ki predstavljajo vgradnjo dveh delov ključavnice, ključavnice in držala na vozilo.

4.1.1.2.2 Predpisana sila mora delovati na ključavnico tako, da na njej ne povzroči mehanske napetosti. Poleg tega je treba uvesti statično prečno silo 90,7 kp (88,9 daN), ki v smeri odpiranja vrat poskuša odmakniti ključavnico od držala.

4.1.1.2.3 Sliki 2 in 3 kažeta namestitev elementov pri preskusu.

4.1.2 *Preskusni postopek in oprema*

Oprema, opisana v točkah 4.1.1.1 in 4.1.1.2, se vgradi na napravo za merjenje nateznih obremenitev z najmanjšo zmogljivostjo 1500 kp (1470 daN). Obremenitve morajo postopoma naraščati do vrednosti, predpisanih v točkah 3.1 in 3.2, in jih je treba uvajati tako, da hitrost razmikanja čeljusti naprave ne preseže 5 mm/min.

4.2 **Postopek za ugotavljanje odpornosti ključavnice proti pospešku**

4.2.1 Odpornost proti odpiranju v obeh smereh se ugotavlja dinamično ali analitično (glej Sliko 4) pri vzdolžnem in prečnem pospešku 30 g, ki v obeh primerih deluje na napravo za odpiranje v smeri njenega delovanja, pri čemer se ne upoštevajo:

4.2.1.1 torne sile,

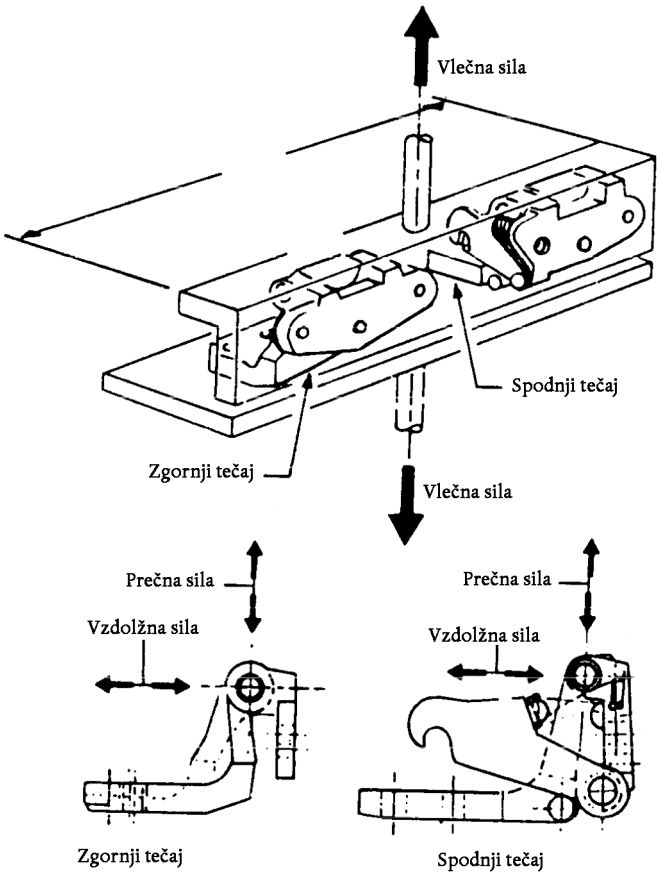
4.2.1.2 komponente zemeljskega pospeška, ki deluje v taki smeri, da drži ključavnico zaprto.

4.2.2 Naprava za blokiranje ključavnice, če obstaja, se ne sme uporabiti.

4.3 **Enakovredni preskusni postopki**

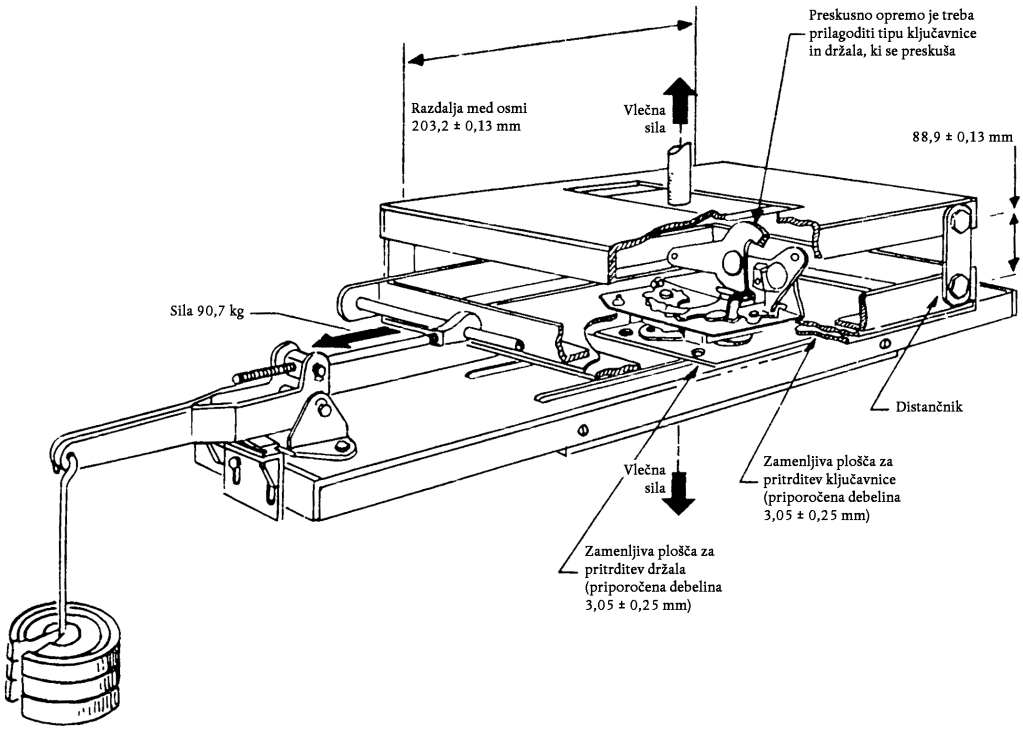
4.3.1 Uporabijo se lahko tudi drugi enakovredni neporušni preskusni postopki, če se rezultati iz točk 4.1.2 in 4.2 lahko v celoti dobijo iz nadomestnih preskusov ali pa z izračunom na podlagi nadomestnih preskusov. Pri uporabi postopka, ki se razlikuje od postopka, opisanega v točkah 4.1.2 in 4.2, je treba dokazati enakovrednost tega postopka.

Komplet tečajev vrat - namestitev elementov statične obremenitve (prečna obremenitev)

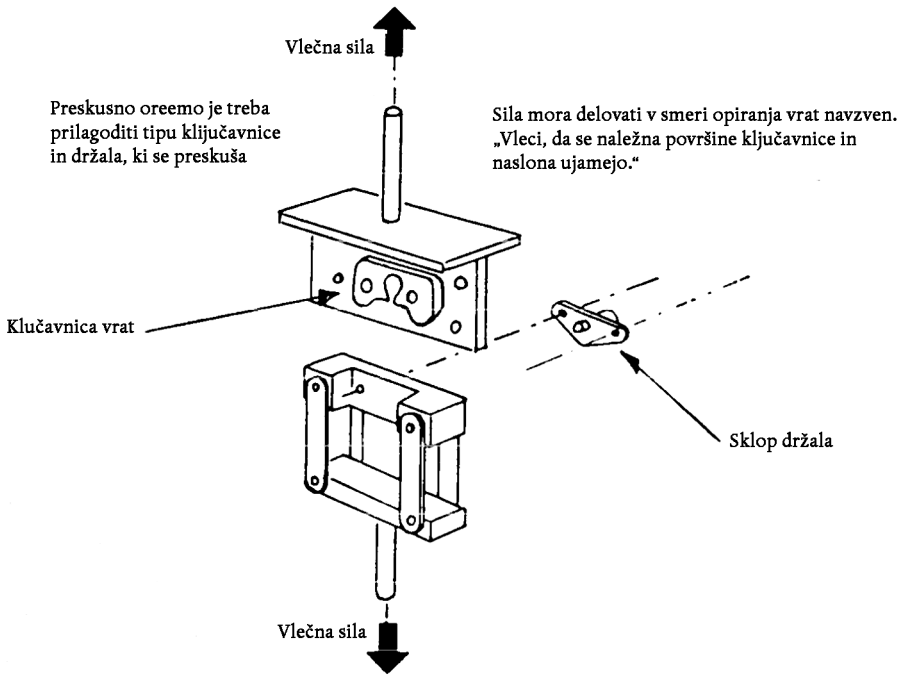
SLIKA 1

Ključavnica - namestitev elementov pri preskusu za statično obremenitev (vzdolžna obremenitev)

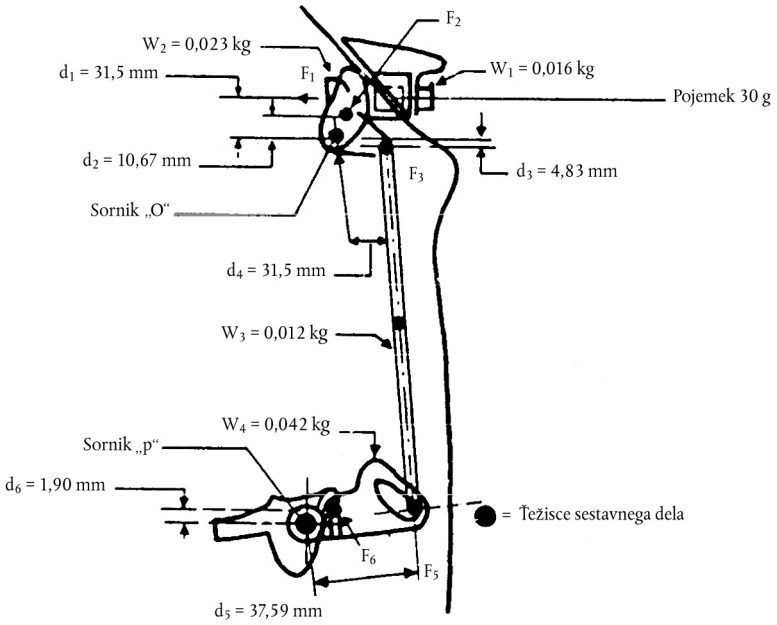
SLIKA 2

Ključavnica - namestitev elementov pri preskusu za statično obremenitev (prečna obremenitev)

SLIKA 3

Odpornost proti vztrajnostnim silam - primer izračuna

SLIKA 4

Primer:

Komplet ključavnice vrat, izpostavljen pojemku 30 g

$F = M_a = \frac{W}{g} a = \frac{W}{g}\ 30\ g = 30\ W$

$F_1 = W_1 \times 30$ – povprečna obremenitev na vzmet pritisnega gumba

$= (0{,}016\ kg \times 30) - 0{,}454\ kg = 0{,}036\ kg$

$F_2 = W_2 \times 30 = 0{,}023\ kg \times 30 = 0{,}68\ kg$

$F_3 = \frac{W_3}{2} \times 30 = \frac{0{,}012\ kg}{2} \times 30 = 0{,}184\ kg$

$\Sigma M_0 = F_1 \times d_1 + F_2 \times d_2 - F_3 \times d_3 = 0{,}036\ kg \times 31{,}5\ mm + 0{,}68\ kg \times 10{,}67\ mm - 0{,}184\ kg \times 4{,}83\ mm = 7{,}51\ mm/kg$

$F_5 = \frac{M_O}{d_4} = \frac{7{,}51}{31{,}5} = 0{,}238\ kg$

$F_6 = W_4 \times 30 = 0{,}042 \times 30 = 1{,}265\ kg$

ΣM_p = obremenitev vzmeti čepa ($F_5\ d_5 + F_6\ d_6$)

$= 45{,}62\ mm/kg - (0{,}238 \times 37{,}59 + 1{,}265 \times 1{,}9)$

$= 45{,}62\ mm/kg - 11{,}36\ mm/kg = 34{,}26\ mm/kg$